

KPI og covid-19

Kristent Pædagogisk Institut er også ramt af Danmarks nedlukning pga. covid-19. Lad mig orientere om situationen, som den ser ud i slutningen af april.

Aflysninger og behov for ekstra gaver

Den mest mærkbare følge er, at jeg har fået aflyst alle medvirkere efter 11. marts. Én af disse er blevet vekslet til en virtuel; resten er aflyst eller udskudt. Vi har også måttet aflyse religionspædagogisk symposium, som skulle have været afviklet den 17.-18. april. Det afholdes i stedet for den 19.-20. marts 2021.

Foreløbig har KPI mistet ca. 25.000 kr. i tabte indtægter. Dette tal bliver sandsynligvis noget højere, inden vi får en nogenlunde normal hverdag igen. DERFOR: TAK om I, der læser dette, vil overveje at sende en (ekstra) gave for at kompensere KPI's manglende indtægter.

Fire skriftlige projekter

Den tid, jeg har fået frigjort, fordi jeg ikke skal forberede medvirkere, har jeg imidlertid kunnet anvende på fire større skriftlige opgaver:

1. En fyldig artikel til Aarhus Universitetsforlags nye antologi om åndsfrihed. Jeg har skrevet en artikel om åndsfrihed i forhold til de frie grundskoler og efterskoler. Den frigjorte tid har givet mig en mulighed, jeg ellers ikke ville have haft, for at grave mig ned i såvel historien som de aktuelle udfordringer i forhold til dette tema. Det er spændende og vigtigt.

2. Min bog *Påvirkning med respekt*, der udkom for godt et år siden, er antaget til udgivelse af det amerikanske forlag *Wipf and Stock* under titlen *Influence with Respect*. Bogen er oversat til engelsk af Peter Weber Vindum. I disse uger har jeg haft en del korrespondance med forlaget om bogens redigering og tilrettelæggelse for udgivelse senere på året.

3. Jeg får en ny bog udgivet på Lohse den 27. august i år. Den kommer til at hedde *Ethvert menneske er en halvø. 20 ideer til god individualisme og sunde fællesskaber*. Det er en bog, der giver en række konkrete forslag til, hvordan vi får en bedre balance mellem individ og fællesskab. Jeg tror nemlig, det er afgørende for et sundt liv i pagt med Guds vilje – for børn

såvel som voksne. I disse uger er jeg inde i redigeringsfasen sammen med forlaget.

4. Jeg har længe haft et ønske om at prøve at skrive de kristne friskolers historie. Vi nærmer os 50 års jubilæet for den første skole, Johannesskolen i Hillerød (hvor KPI har kontor). Jeg mener, disse skoler med over 7.600 elever (den 05.09.2019) er så markant et bidrag til dansk skolehistorie, at det er et "must", at deres historie nedfældes – i en folkelig form. Også det projekt har jeg i disse mærkelige dage kunnet tage fat på. Men en forhåbentlig færdiggørelse ligger langt ude i fremtiden!

Generalforsamling den 11. sept.

Vi har planlagt KPI's næste generalforsamling fredag den 11. september i Silkeborg. Vi går foreløbig ud fra, at det lader sig gennemføre. Vi håber, at mange af jer vil sætte dagen af. Se omtale på side 3 i dette blad. +

En varm hilsen til alle læsere af KPI's Nyhedsbrev.

*Jeg ønsker jer Guds fred,
Carsten Hjorth Pedersen*

Stor glæde over *KPI Akademi*

Som Nyhedsbrevets læsere vil vide, blev *KPI Akademi* afviklet med 15 studerende fra januar 2018 til december 2019. Vi har nu foretaget en grundig evaluering, som viser stor tilfredshed med forløbet. Alene det forhold, at alle 15 gennemførte, er i sig selv glædeligt.

Når evalueringen spørger, hvor stort/lille udbyttet af *KPI Akademi* har været, svares der:

Stort	10
Forholdsvis stort	5
Lille	0
Forholdsvis lille	0

Og når de studerende bliver spurgt, hvor det, de har lært, primært vil blive bragt i spil i fremtiden, svares der sådan (idet de måtte sætte op til fire krydser):

Din almene dannelse	14
Dit frivillige eller lønnede virke i menighed/kirke	12
Dit virke – især som forældre – i hjemmet	12
Dit virke som ansat på det private eller offentlige arbejdsmarked i øvrigt	5
Dit virke i kristen friskole	4
Dit virke på en pædagogisk institution	3
Dit virke i Folkeskolen eller på andre grundskoler	0

Desuden skriver de studerende:

- Jeg har fået kendskab til et helt nyt fagområde, der spiller godt sammen med min uddannelse og personlige tro. Forberedelserne, samlingerne og fællesskabet har skubbet til min forståelse af emner inden for et kristent pædagogisk fagområde.
- Jeg tager vigtigheden af åndsfrihed, den gode omsorg, påvirkning med respekt med mig som en del af min "almindelige udrustning".
- *KPI Akademi* har skabt refleksioner og dialog omkring min egen praksis, som jeg ikke ville have fået nogen andre steder. Det har på en måde virket som en "ekstra-uddannelse", som har bygget oven på min læreruddannelse og rustet mig mere specifikt til det kristen-pædagogiske – vildt fedt!
- Jeg er blevet klogere på og mere

reflekteret over min egen pædagogiske praksis, fx for egne eller andres børn. Også med mange konkrete eksempler, som er lige til at tage med videre. Inspiration og fordybelse i et bredt spektrum af emner, som er relevante både i kirken, familien og samfundet.

- Et kendskab til det religionspædagogiske felt, som jeg *ikke* havde eller ville have fået på anden vis. Det har givet "et sæt ekstra briller" at anskue verden igennem og været en del af min personlige og faglige (ud)dannelse som et virkelig godt supplement til en "verdslig" universitetsuddannelse.
- God og solid undervisning, der har hjulpet mig med selv at begynde at reflektere over de religionspædagogiske problemstillinger. De tværfaglige diskussioner og indspark på Akademiet har udvidet min horisont og bragt nye perspektiver i spil.
- Tak for at tage os med på en kristen-pædagogisk dannelsesrejse! Akademiet har min varmeste anbefaling til andre, og dermed også en stor opmuntring til bestyrelsen til at gentage succesen.
- Akademiet har haft en god balance mellem at udruste og udfordre én til religionspædagogisk teori og praksis. Det tværfaglige interessefællesskab har været enormt givende og et højdepunkt. Tak for et fremragende og dannende forløb.

KPI udbyder version 2

Selvfølgelig har de studerende også forslag til, hvordan det kan gøres bedre næste gang. Det får vi anledning til at gøre brug af, eftersom KPI's bestyrelse har besluttet, at der udbydes en ny version af *KPI Akademi*. Dog først om et par år, når der skønnes at være nye potentielle deltagere. +

/CHP

Velkommen til KPI's generalforsamling samt festaften med foredrag

den 11. september 2020 i Silkeborg

KPI's personlige medlemmer samt repræsentanter for KPI's medlemsorganisationer indkaldes hermed til ordinær generalforsamling

**fredag den 11. september 2020,
kl. 15.00 – 21.30
i Silkeborg Kirke, Torvet 10 C,
8600 Silkeborg**

Program

Vi samles om følgende program:

- 15.00 Drop-in-kaffe med brød.
- 15.30 Generalforsamling med følgende dagsorden:
 1. Valg af dirigent og referent.
 2. Drøftelse af KPI's arbejde på grundlag af formandens og den daglige leders beretninger.
 3. Fastsættelse af medlemskontingenter.
 4. Godkendelse af revideret regnskab 2019 og budget 2021.
 5. Valg af medlemmer til bestyrelsen.
 6. Valg af revisor.
 7. Eventuelt.
- 18.00 Aftensmad
- 19.00 Festaften for alle interesserede med:

- Foredrag ved KPI's daglige leder: **Individ og fællesskab i kristen-pædagogisk praksis**
 - Foredraget søger at påvise, hvor vigtig og potent den rette dynamik mellem individ og fællesskab er. Der sættes fokus på fire vigtige religionspædagogiske praksisfelter: hjemmet, kirken, skolen og samfundet.
 - For forældre, lærere, pædagoger, politikere, klubmedarbejdere og forkyndere m.fl.
- Indlæg ved stud. theol. Christian Vestergaard, Aar-

hus: **Børn og unge længes efter skønhed. Kan det betones i den kristne tro?**

- Debat
- Præsentation af KPI
- Kaffe

21.30 Programmet er slut

Vedtægter, referater og bilag ligger på kpi.dk

KPI's vedtægter ligger på www.kpi.dk → *Hvem er vi.*

På www.kpi.dk → *Arrangementer* finder du:

- referater af bestyrelsesmøderne siden sidste generalforsamling
- generalforsamlingens forretningsorden
- revideret årsregnskab 2019 (pkt. 4)

Fra den 1. august finder du desuden:

- formandens og den daglige leders årsberetninger (pkt. 2)
- forslag til medlemskontingenter samt budget 2021 (pkt. 3 og 4)
- forslag til kandidater til valg til bestyrelsen samt forslag til revisor (pkt. 5 og 6)

Yderligere punkter til dagsordenen samt kandidater til bestyrelsen skal være KPI's formand i hænde **senest**

den 21. august 2020. Endelig dagsorden offentliggøres på www.kpi.dk den 28. august 2020.

Deltagelse er gratis, men tilmelding er nødvendig

Det er gratis for KPI's medlemmer at deltage i generalforsamlingen, men det er vigtigt, at du tilmelder dig, så vi ved, hvor mange der skal laves mad til. Send en e-mail til chp@kpi.dk eller en SMS til 28 40 53 14. Oplys navn og e-mail eller telefonnummer. **Seneste frist for tilmelding er den 4. september 2020.**

ALLE er velkommen kl. 19.00

Bemærk, at programmet kl. 19.00 – 21.30 er åbent for ALLE interesserede, og deltagelse, der begrænser sig til dette tidsrum, kræver IKKE tilmelding.

Velkommen til alle fra lokalområdet, og inviter gerne venner og bekendte til denne del af programmet. ✚

Med venlig hilsen

Karen Aagaard

Formand for KPI's bestyrelse

Tlf. 40 21 08 40

E-mail karen@constructa.dk

Hvordan ærer børn deres forældre i 2020?

➤ | **Et oplæg til samtale og refleksion over det fjerde buds rolle i en kristen familie i dag
Til brug i samtalen med andre forældre, fx i cellegruppen eller bibelkredsen**

*Afstud. theol. David Ingemansen, Aarhus.
Studerende på KPI Akademi 2018-2019.*

Introduktion

I en tid med autoritetskrise og frygt for negativ social kontrol er der et for kristendommen centralt bud, som må belyses på ny. Det gælder det fjerde bud: "Ær din far og din mor" (2 Mos 20,12). I en tid, hvor æresbegrebet er betændt, og hvor restriktiv religiøs opdragelse er negativ social kontrol, er det så muligt at fastholde dette buds centrale plads i de kristne familier?

Denne artikel ønsker at belyse dette spørgsmål ved at udruste læseren med inspiration fra tre forskellige kilder: Relevante tekster fra Ny Testamente, Luthers Store Katekismus og aktuelle religionspædagogiske overvejelser. Målet er at åbne for nye vinkler, et nyt sprog og konkrete praktiske muligheder til genovervejelse og konsolidering af det fjerde buds centrale rolle i familien i dag.

Der vil løbende imellem de forskellige afsnit være små 'breaks' til eftertanke og refleksion med spørgsmål til overvejelse og drøftelse med din ægtefælle, venner eller måske din bibelkreds.

Tre nøgletekster i Ny Testamente

I god luthersk ånd vil denne artikel tage sit første spadestik ned i Guds (j)ord. Der er flere steder i Ny Testamente, hvor det fjerde bud behandles og belyses. Herunder vil der være en gennemgang af tre vigtige tekster, og hvad de kan sige til os i dag som børn og forældre.

Break 1

Hvad er din tilgang til det at ære din mor og far?

Hvilke tanker eller minder bringer det frem i dig?

Hvordan kan du/I læse artiklen her på en nådefuld måde over for jer selv og hinanden?

Herrens tugt og formaning

Ef 6,1-3: "Børn, adlyd jeres forældre i Herren; for det er ret og rigtigt. »Ær din far og din mor!« Det er det første bud, der er knyttet et løfte til: »for at det må gå dig godt, og du må få et langt liv på jorden.« Og fædre, gør ikke jeres børn vrede, men opdrag dem med Herrens tugt og formaning."

Vendingen i Herren viser tilbage til Ef 4,20-21, hvor Paulus beskriver oplæringen i sandheden om Jesus.¹ Der er både en pligt og (forhåbentlig) en glæde for børn ved at oplæres i sandheden om Jesus, som forældre selv er blevet oplært i og har modtaget i tro. Forældrenes tro og relation til Jesus er et godt og vigtigt udgangspunkt for den rette indgangsvinkel til opdragelsen af deres børn efter det fjerde bud i hverdagslivet som familie.

Løftet om et langt og godt liv på jorden giver plads til eftertanke. Vi kan dog ikke drage den konklusion, at et kort og ulykkeligt liv *alene* kan ledes tilbage til manglende opfyldelse af det fjerde bud. Det ville ikke stemme overens med grundklangen i Ny Testamente.

Vi kan derimod med fordel læse det sammen med løftet om bønnehørelse i Matt 7,7². Vi er ikke altid i stand til at udgrunde Guds planer og forstå, hvordan han svarer vores bønner. På samme måde kan børn (og voksne), der forsøger at efterleve det fjerde bud, opleve, at de ikke forstår, hvordan deres livsforløb er blevet bedre eller længere. Det er afgørende at stole på Herren og vide, at hans tanker, veje og planer er svære at se for vores begrænsede udblik (Es 55,8). Men det må læses som et positivt mål og en glædelig opfordring til at arbejde med at praktisere det fjerde

FOTO: RECREATION/SHUTTERSTOCK

Det fjerde af de ti bud har også relevans i dag. "Ær din far og din mor".

bud i hverdagslivet i en dansk kontekst i 2020.

Især fædrene havde en næsten ubegrænset magt i Romerriget på dette tidspunkt; men Paulus understreger, at i en kristen familie har forældre også forpligtelser og opgaver³. De må ikke opildne deres børn til vrede, men skal tværtimod opdrage dem med *Herrens* tugt og formaning. Denne formaning kan også opfattes som en venlig advarsel og vejledning til børnene⁴. Forældrene er kaldet til at advare deres børn, når de fx ser, at de er på vej mod noget skadeligt, og vejlede dem til det gode liv i Herren.

Vendingen *med Herrens* kan tolkes således, at opdragelsen må være af en karakter, der efterligner Jesu opdragelse af os som kristne. Hans karakter og væremåde må kendetegne forældres karakter og væremåde over for deres børn i opdragelsen. Dette er meget kontrastfyldt i forhold til den omkringliggende romerske verden og er udtryk for hjertet og nåden, der er til stede i en kristen familie.

Break 2

Hvordan kan din relation til Jesus hjælpe dine børn til at leve efter det fjerde bud?

Hvordan kan du tale med dine børn om løftet om et langt og godt liv?

I hvilke hverdagssituationer er det sværest for dig som forældre at forblive mild og tålmodig?

Adlyd og lad være med at tirre

Kol 3,20-21: "Børn, adlyd jeres forældre i alt, for sådan skal det være i Herren. Fædre, I må ikke tirre jeres børn, så de mister modet."

På engelsk oversættes *sådan skal det være i Herren* med *this pleases the Lord*.

Der er noget ved børns efterlevelse af det fjerde bud, som behager Her-

ren og er efter hans vilje. Scot McKnight giver en opmuntrende beskrivelse af motivationen for barnets lydighed og ære mod sine forældre. Han understreger, at børn ikke bare er kaldet til at ære og adlyde deres forældre på grund af en forældet kulturel norm. Nej, børns ære og lydighed er det eneste mulige gensvar i mødet med Kristi navn, hans kærlighed og et Kristus-formet liv i ham⁵.

Vendingen *I må ikke tirre jeres børn* er interessant og viser formentlig tilbage til 5 Mos 21,20⁶, hvor der står om nogle forældres søn, at han er *genstridig, trodsig, en frådser og en drunker*. Forældres gensidige forpligtelse, når deres børn efterlever det fjerde bud, er at gøre alt for at undgå at fremprovokere denne oprørske attitude i dem. Mildheden og tålmodigheden, som blev nævnt i Efeserbrevet, klinger med her og giver igen indtryk af en hjertelig og nådefuld tilgang til børneopdragelsen i et kristent hjem.

Hade eller ære sine forældre?

Matt 15,4-6: "For Gud har sagt: »Ær din far og din mor!« og: »Den, der forbander sin far eller sin mor, skal lide døden.« Men I siger: Hvis nogen siger til sin far eller sin mor: Det, du skulle have haft som hjælp af mig, skal være tempelgave! så behøver han ikke at ære sin far. I har sat Guds ord ud af kraft af hensyn til jeres overlevering."

Jesus bekræfter her, at det fjerde bud stadig er Guds ord til dem, der tror på ham. Men i Luk 14,26 møder vi et ord af Jesus, der tilsyneladende lærer det modsatte: "Hvis nogen kommer til mig og ikke hader sin far og mor, hustru og børn, brødre og søstre, ja, sit eget liv, kan han ikke være min discipel".

Så sat på spidsen: Skal kristne forældre lære deres børn at hade eller at ære dem?

Her er det afgørende ikke at miste blikket for grundklangen i et jødisk-kristent verdensbillede. Grundklangen helt tilbage til Moses' tid for folket Israel er den ærefulde tilgang til forældre. Der er ikke grund til at læse Jesu ord som en afvisning af grundtanken om, at der må være ære og lydighed i en familie fra børn til forældre.

Jeg mener derimod, vi skal forstå Jesu ord i Luk 14,26 som overdrivelse. Jesus anvendte ofte, som jødiske rab-

binere generelt gjorde, overdrivelses virkemiddel i sine taler. Kamelen gennem nåleøjet, bjælken i øjet, sennepsfrø-troen m.fl. er alle eksempler på, at Jesus brugte overdrevne billeder til at kommunikere sit budskab.

Jeg tror, at vi skal forstå hans ord positivt. Jesus ønsker at understrege radikaliteten i livet med ham. Han giver ikke en opfordring til at hade sine forældre. Det er den læsning, der stemmer bedst overens med en bibelteologisk forståelse af Jesu ord.

Break 3

Med hvilke ord kan du tale med dine børn om det fjerde bud som gensvar på Guds nåde?

Hvad tænker du om Jesus' udfordrende ord om at hade mor og far?

Hvilken pointe vil du særligt tage med fra bibelteksterne om opdragelsen og det fjerde bud?

Luthers store katekismus

I Danmark står mange i en stærk luthersk tradition, der rummer vigtige ressourcer, når vi overvejer, hvad det fjerde bud betyder i dag. Udgangspunktet er her Luthers Store Katekismus, hvor han behandler det fjerde bud grundigt. Her vil jeg udlede tre pointer, som kan bidrage positivt til en aktualisering af det fjerde bud.

(1) Den evangeliske frihed

I Den Store Katekismus skriver Luther, hvordan børns efterlevelse af det fjerde bud skal se ud: "Det vil sige: når kun Guds ord og vilje føres frem og fuldbyrdes, skal intet gælde mere end forældrenes vilje og ord, idet dog *lydighed mod forældrene altid forbliver underordnet lydigheden mod Gud, og ikke må gå imod de foregående bud*"⁷.

»» Det fjerde bud må altså ikke misbruges til at udøve magt og kontrol, der strider mod lydigheden mod Gud. Børn er ikke forpligtet til at ære deres forældre *over* Gud, og derfor må også børn sætte grænser og protestere, hvis deres forældre forsøger at påtvinge dem noget, der ikke er af Gud. I en tid med større fokus på negativ social kontrol og misbrug er Luthers pointe overraskende aktuel og relevant.

Praktiseringen af det fjerde bud i en dansk kontekst i dag må altid have et evangelisk fortegn med det dobbelte kærlighedsbud in mente: "Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind (og) du skal elske din næste som dig selv" (Matt 22,37-39). For som Luther slutter i talen om det første bud: "Det må være nok om det første bud, som vi har behandlet grundigt, fordi der ligger allerstørst vægt på det. For, som vi før har sagt, *hvor hjertet holder sig til Gud, så at dette bud opfyldes, dér går det af sig selv med alle de andre.*"⁸

(2) Husk taknemmeligheden

Gud, forældre og lærere kan man aldrig takke eller gengælde nok! Sådan skriver Luther om taknemmeligheden og det fjerde bud. Ifølge ham er det børns gode pligt at vise taknemmelighed over for deres forældre og alt det, de har modtaget fra dem. Som kun Luther kan skrive: "Uden foræl-

drene var børnene ellers omkommet hundrede gange i deres eget skidt."

Man kan som forældre overveje, hvordan man opdrager sine børn til at vise taknemmelighed uden tvang. Det er for Luther nemlig ikke målet at fremtvinge taknemmeligheden, men tværtimod, at den må springe spontant og glædeligt frem fra børnene mod forældrene. Måske kan I som forældre fortælle historier ved aftensmaden om, hvor taknemmelige I er for det, I fik med fra jeres forældre – børnenes bedsteforældre. Det kunne modellere for børnene, hvordan taknemmelighed over forældreskab udtrykkes i praksis.

(3) En formaning til forældrene

Luther taler stærkt om børns pligt til at ære deres forældre og lyde det fjerde bud; men han har også et ord til forældrene, som kan hjælpe os med at belyse det fjerde bud i dag. Han skriver: "For Gud vil ikke have slyngler og tyranner i dette embede og styrelse. Æren, det vil sige magten og retten til at styre, giver han dem ikke, for at de skal lade sig tilbede, men for at de skal tænke på, at de selv skylder Gud lydighed, og frem for alt tage deres embede på sig med iver og troskab, så at de [...] først og fremmest opdrager dem til at prise og ære Gud."⁹

Luther anerkender altså, at der i det fjerde buds ophøjelse lurer en

fare for, at forældre bliver tyranner og slyngler. Det må ikke ske, særlig ikke i en aktuel dansk kontekst, hvor børns frihed og uafhængighed fylder meget. Kristne forældre må ikke misbruge buddet, men de må *med iver og troskab* arbejde på at oversætte det fjerde bud ind i vores kontekst i dag. Målet for denne oversættelse må altid være at opdrage sine børn således, at de bliver til Guds pris og ære og mennesker til gavn.

Til sidst vil jeg gøre nogle religionspædagogiske overvejelser:

Forældre som rollemodeller

Børn og unge har i dag flere muligheder for at vælge end tidligere. Samfundet lærer børn, at de selv kan vælge karriere, udseende, køn, livsstil, tro osv. I den forvirring og usikkerhed, der kan følge heraf, må forældrene træde til som gode rollemodeller for børnene. Gunnar Heine skriver: "Familieetik dreier seg ikke bare om normer, men også om å etablere modeller for et rett liv".¹⁰

En måde, hvorpå man kan øve sig i at være gode modeller for sine børn, er ifølge Heine at vise "respekt for barns menneskeverd i praksis, gjennom å gi barn tid, omsorg og mulighet for å ta gradvis større ansvar".¹¹ Det leder mig videre til en vigtig religionspædagogisk skelnen mellem selvstændighed og lydighed.

Forældre er rollemodeller for deres børn.

En kristen familie har et råderum – og et nåderum.

Selvstændighed og lydighed

Denne skelnen er velkendt også inden for børnepsykologien og udtrykker den generelle udvikling, børn gennemgår med gradvist mere selvstændighed over for deres forældre. Også i forhold til livet efter det fjerde bud er det vigtigt at understrege: "Både lydighed og selvstændighed er nødvendige for en sund udvikling".¹² Det bliver derfor et udfordrende område for forældrene, da man føler, at man sætter barnet i klemme mellem to gode viljer fra Gud: Lydighed over for forældrene og selvstændiggørelsen.¹³

Man må som forældre først og fremmest gå frem med mildhed, tålmodighed og kærlighed, når man forsøger at navigere i dette spændingsfelt: "I det hele taget er det forældrenes ansvar at gøre det så let som muligt for børnene at overholde det fjerde bud".¹⁴ Her må man overveje, hvilken alder børnene har, og hvilke konsekvenser det har for deres efterlevelse af det fjerde bud, og hvilke forventninger man dermed kan have til sine børn.

Der er en naturlig udvikling i måden, børn lever efter det fjerde bud på: "For mindreårige vil det at ære sine forældre i meget høj grad have med lydighed at gøre [...] op igennem ungdomsårene, vil tyngden mere og mere komme til at ligge på taknemmeligheden og hjælpen".¹⁵

Nåderum og tilgivelse

Det er svært at leve efter det fjerde bud som familie i dag. Enhver børnefamilie ved, at nogle gange er de langt fra idealet. Både børn og forældre synder over for Gud og hinanden. Der er dog givet forældre et dejligt nåderum – og råderum – i opdragelsen efter det fjerde bud, fordi det er

et såkaldt *åbent* område i etikken.¹⁶ Der er ikke givet specifikke regler og love; men tværtimod angiver det fjerde bud et grundforhold at stræbe efter for børn og forældre. Det åbner for, at man i hverdagslivets udfordringer "må tænke og handle efter bedste overbevisning og i lydighed mod troen og samvittigheden, idet Guds ord ikke udtrykkeligt giver retningslinjer for rigtigt og forkert i hvert eneste tilfælde".¹⁷

Vi er ikke blevet lovet et perfekt liv her på jorden – heller ikke i vores familie. Jesus kom for at give os tilgivelse og genoprejsning, når vi fejler over for hinanden og vores børn, og han kender vores udfordringer. Missionsbefalingens nådefulde løfte er vigtige ord til forældre: Jeg er med jer alle dage indtil verdens ende (Matt 28,20). +

Break 4

Hvad er den vigtigste pointe, som du ønsker at arbejde videre med fra denne artikel?

Hvordan taler vi bedst om det fjerde bud med vores venner og familie?

Hvad er du uenig med i artiklen – og hvorfor? Diskutér gerne synspunkterne i artiklen og giv modspil!

Litteratur

Heine, Gunnar. *Udfordringer Og Ansvar: Om-rådeetik*. Edited by Svein Olaf Thorbjørnsen. Teologisk Etik 2. Oslo: Universitetsforlaget, 1994.

Luther, Martin. *Den Store Katekismus*. Skrifter i udvalg. København: Credo, 1996.

Mcknight, Scot. *The Letter to the Colossians*. The New International Commentary on the New Testament. Grand Rapids: William B. Eerdmans Publishing Company, 2018.

Moo, Douglas J. *The Letters to the Colossians and to Philemon*. The Pillar New Testament Commentary. Grand Rapids, Mich: William B. Eerdmans Pub. Co, 2008.

O'Brien, Peter Thomas. *The Letter to the Ephesians*. The Pillar New Testament Commentary. Leicester: Apollos, 1999.

Pedersen, Carsten Hjorth. *Forældre på tværs? Om det fjerde bud*. København: Credo, 1988.

Thielman, Frank. *Ephesians*. Baker Exegetical Commentary on the New Testament. Grand Rapids, Mich: Baker Academic, 2010.

Valen-Sendstad, Aksel. *Kristen etik*. Fredericia: Lohses, 1991.

¹ Peter Thomas O'Brien, *The Letter to the Ephesians*, The Pillar New Testament Commentary (Leicester: Apollos, 1999), 440.

² O'Brien, *The Letter to the Ephesians*, 444.

³ Ud fra grundsproget kan man argumentere for, at denne formaning gælder både fædre og mødre i hjemmet, da samme vending benyttes i Heb 11,23, hvor den oversættes 'forældre' og desuden henvisningen til begge forældre i vers 1. Det er i øvrigt også, hvad den græske standardordbog BDAG siger til Ef 6,4 og Kol 3,21.

⁴ F. Thielman, *Ephesians*, Baker Exegetical Commentary on the New Testament (Grand Rapids, Mich: Baker Academic, 2010), 402.

⁵ Scot Mcknight, *The Letter to the Colossians*, The New International Commentary on the New Testament (Grand Rapids: William B. Eerdmans Publishing Company, 2018), 352. Min oversættelse.

⁶ Douglas J. Moo, *The Letters to the Colossians and to Philemon*, The Pillar New Testament Commentary (Grand Rapids, Mich: William B. Eerdmans Pub. Co, 2008), 307.

⁷ Martin Luther, *Den Store Katekismus*, Skrifter i udvalg (København: Credo, 1996), 64.

⁸ Luther, *Den Store Katekismus*, 50.

⁹ Luther, *Den Store Katekismus*, 73.

¹⁰ Heine, *Udfordringer Og Ansvar*, 158.

¹¹ Heine, *Udfordringer Og Ansvar*, 158.

¹² Hjorth Pedersen, *Forældre på tværs?* 33.

¹³ Hjorth Pedersen, *Forældre på tværs?* 39.

¹⁴ Hjorth Pedersen, *Forældre på tværs?* 40.

¹⁵ Hjorth Pedersen, *Forældre på tværs?* 31.

¹⁶ Valen-Sendstad, *Kristen etik* 141.

¹⁷ Valen-Sendstad, *Kristen etik*, 141.

TAK: Overskud på 72.599 kr. i 2019

KPI's regnskab for 2019 er nu revideret og ligger på www.kpi.dk → Hvem er vi?

Resultatet er et overskud på 72.599 kr. Det er 72.099 kr. bedre end budgetteret! Gaveindtægten fra almindelige gaver og gavebreve blev godt 66.000 kr. højere end budgetteret. De samlede udgifter blev ca. 13.000 kr. lavere end budgetteret.

Det samlede regnskab for *KPI Akademi*, der afvikledes i 2018 og 2019, er dermed også afsluttet. Fondsmidler på 270.000 kr. har dækket broderparten af udgifterne, mens det i

alt har kostet KPI godt 33.000 kr. – Et meget lavt beløb, når man betænker, hvor meget deltagerne har fået ud af det. Se glimt fra evalueringen på side 2.

Årets overskud tilføres KPI's egenkapital, som pr. 31.12.2019 er på 697.849 kr., hvilket bestyrelsen anser for at være særdeles betryggende.

STOR TAK til alle, der har bidraget til dette flotte resultat.

Tak, at vi også må regne med jer i 2020. +

/CHP

Meld adresseforandring til KPI

KPI får *ikke* besked fra PostNord, når du flytter. Vi kan derfor kun sende Nyhedsbrevet til den korrekte adresse, hvis du selv kontakter KPI og oplyser om din nye postadresse.

- Send en e-mail til kpi@kpi.dk eller et brev til Åbuen 28, 3400 Hillerød.
- Ring til KPI på 28 40 53 14. Indtal besked, hvis der ikke er nogen ved telefonen.

- Send en sms til 28 40 53 14. I alle tilfælde: Oplys navn samt gammel og ny adresse. For din egen skyld og for KPI's! TAK!

Gaver til KPI

Hvis du ønsker at give en gave til KPI, kan den indbetales via din pc-bank. Vælg en af følgende to muligheder:

- *Indbetalingskort/girokort.* Vælg kort-type "01" og tast KPI's giro-nummer 16775029.

- *Bankoverførsel.* Overfør beløbet til KPI's konto i Danske Bank. Regnr. 1551 – kontonr. 0016775029.

Har du ikke pc-bank: Send bud efter et girokort på KPI's kontor.

- Din gave til KPI er fradragsberettiget på din selvangivelse (Ligningsloven § 8a), forudsat KPI har dit personnummer.
- KPI udsender i januar kvittering til alle, der har givet gaver i det forgangne år.